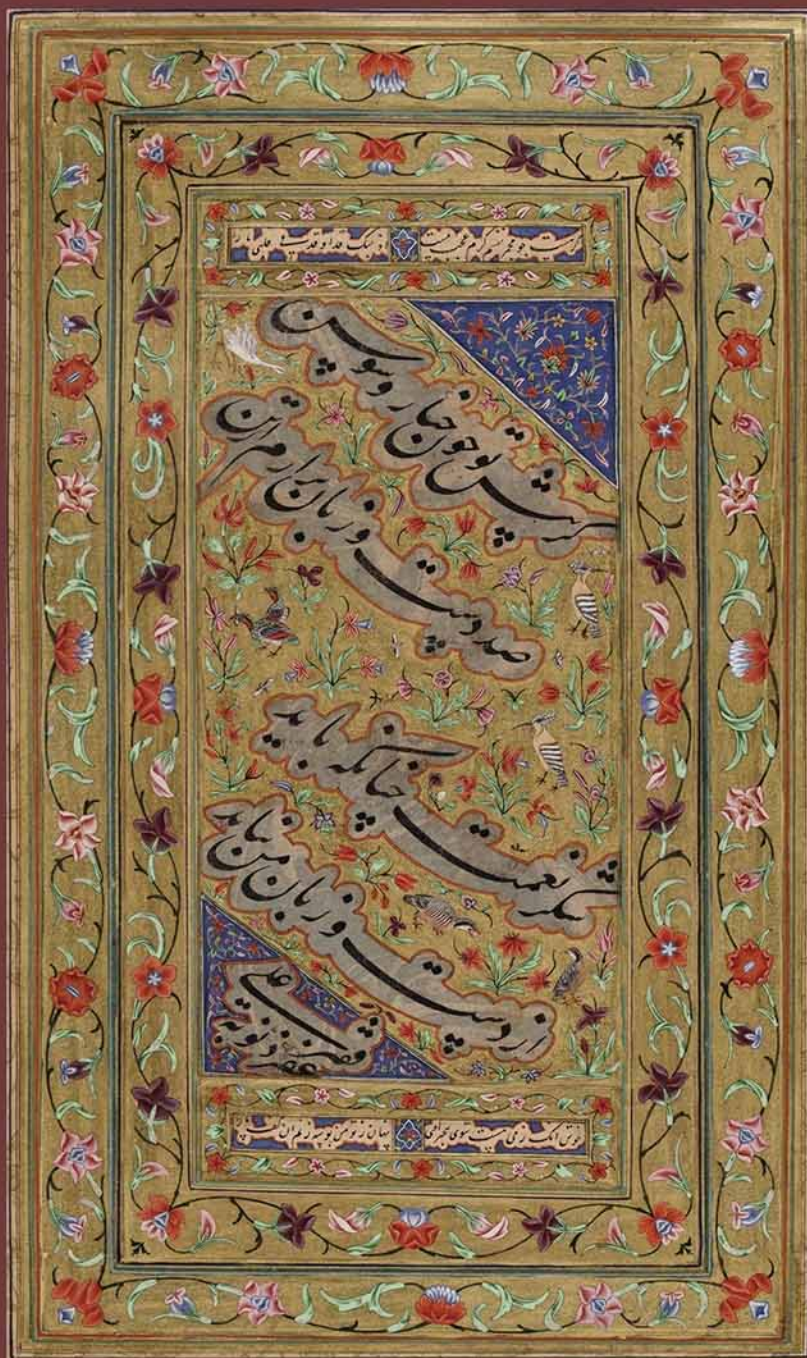

فصلنامه اطلاع رسانی در حوزه نقد و تصحیح متون، نسخه شناسی و ایران شناسی

دوره سوم، سال چهارم، شماره یکم و دوم، بهار - تابستان ۱۳۹۸ [انتشار: زمستان ۱۳۹۹]

سرسختن: دیپلماسی فرهنگی و میراث مکتوب • نظام تعریفنا/علی اشرف صادقی • معرفی سه منبع کهن رباعیات خیام / سید علی میرافضلی • سیدمهره و شکبه/ علی صفی آققله • چند نکته و لغت از «مواهب الہی» معین الدین یزدی / احمد پنهانی • توضیحاتی درباره چند تن از مملو حان موزجوری دامغانی / راضیه آبدیان • تصحیح پیتی از طلیان مرغزی / محسن احمدوندی • خاکم به دهان، درباره سابقه یک مثل / ویلہم باخرا، ترجمہ: سہاس ریوندی • نگاہی بہ «تأثیر ادبیات فارسی در ادبیات انگلیسی» / مجالدین کیوانی • نقد و بررسی «دیوان ازرقی هروی» / مجالدین کیوانی • توضیحاتی درباره «بخشی از تفسیری کهن بہ پارسی» / مسعود فاسمی • رباعیات ختام بہروایت شیخ محمود بیروذاتی / سید علی میرافضلی • «تلفظ در شعر کهن فارسی»: سرشتی بایدہا و ناپیدہای پژوهش / علی شاپوران • حکایتی ساختگی از قرآنہای خطی افغانستان: نقادی بر کتاب «حکایت قرآنہای ناپیدای افغانستان» و مقالہ «آغازی بر فہرست نگاری مخطوطات افغانستان» / مصوبہ نظری • نگاہی بہ تصحیح «خلاصۃ الاشعار و زیۃ الافکار (بخش یزد و کرمان و نواحی آن)» / مرتضی موسوی • معرفی و نقد کتاب «ناصر خسرو» / حسن حیدرزادہ سردرود • نقد و بررسی ترجمہ «شکوئتلا» / سید احمد رضا قائم مقامی • دورنمایی از کتاب «قرآن موزخان» / زینب سادات ایلچی • نگاہی منتقدانہ بہ مقالہ «سنگ نبشتہای نویافتہ در آرامگاہ داریوش بزرگ در نقش رستم (DNF)» / سہیل دلشاد • ریشہ شناس چہ می کند (۶-۱۰) / سید احمد رضا قائم مقامی • آثار نعیمہ مصطفی افندی / نصراللہ صالحی

فهرست

سرخن

دپلماسی فرهنگی و میراث مکتوب ۵-۳

جستار

نظام تعریف / علی‌اشرف صادقی ۷-۶
معرفی سه منبع کهن رباعیات ختیم / سید علی میرافضلی ۱۳-۸
سپیدمهره و شنکجه / علی صفری آق‌قلعه ۱۷-۱۴
چند نکته و لغت از «مواهب الهی» معین‌الدین یزدی / احمد بهنامی ۲۱-۱۸
توضیحاتی درباره چند تن از ممدوحان منوچهری دامغانی / راضیه آبادیان ۲۷-۲۲
تصحیح بیت‌ی از طیتان مرغزی / محسن احمدوندی ۳۰-۲۸
خاکم به دهان، درباره سابقه یک مثل / ویلهلم باخر: ترجمه: سپاس ریوندی ۳۳-۳۱

نقد و بررسی

نگاهی به «تأثیر ادبیات فارسی در ادبیات انگلیسی» / مجتالدین کیوانی ۴۹-۳۴
نقد و بررسی «دیوان ازرقی هروی» / مجتالدین کیوانی ۵۴-۵۰
توضیحاتی درباره «بخشی از تفسیری کهن به پارسی» / مسعود قاسمی ۶۴-۵۵
نکاتی درباره «تفسیر قرآن پاک» / مسعود قاسمی ۷۱-۶۵
رباعیات ختیم به روایت شیخ محمود پیربوداقی / سید علی میرافضلی ۷۵-۷۲
«تلفظ در شعر کهن فارسی»: سرمشق‌های پزوهش / علی‌شاپوران ۱۰۴-۷۶
حکایتی ساختگی از قرآن‌های خطی افغانستان: نقدی بر کتاب «حکایت قرآن‌های ناپیدای افغانستان»
و مقاله «آغازی بر فهرست‌نگاری مخطوطات افغانستان» / معصومه نظری ۱۰۸-۱۰۵
نگاهی به تصحیح «خلاصة الاشعار و زیدة الافکار (بخش یزد و کرمان و نواحی آن)» /
مرتضی موسوی ۱۲۵-۱۰۹
معرفی و نقد کتاب «ناصر خسرو» / حسن حیدرزاده سردرود ۱۳۶-۱۲۶
نقد و بررسی ترجمه «شکونتلا» / سید احمد رضا قائم‌مقامی ۱۴۱-۱۳۷
دورنمایی از کتاب «قرآن مورخان» / زینب سادات ابیطی ۱۴۶-۱۴۲
نگاهی منتقدانه به مقاله «سنگ‌نبشته‌ای نویافته در آرامگاه داریوش بزرگ در نقش رستم (DNF)» /
سهیل دلشاد ۱۵۹-۱۴۷

پژوهش‌هایی در باب تحقیق

ریشه‌شناس چه می‌کند؟ (۶-۱۰) / سید احمد رضا قائم‌مقامی ۱۶۶-۱۶۰

ایران در متون و منابع عثمانی (۲۱)

آثار نعیم مصطفی افندی / نصر الله صالحی ۱۷۰-۱۶۷

چند نکته و لغت از «مواهب الهی» معین الدین یزدی

احمد بهنامی

دانش‌آموخته دکتری زبان و ادبیات فارسی
ahmadbehnami@yahoo.com

را در اثر خود درج کرده‌است. از جمله در این نمونه:

چنان مرکبی که به آهن خایی و گرم‌روی با آتش رضیع اللبان
بودی و از تیزگامی و خوش‌خرامی با باد شریک‌العنان
بودی. (واعظ کاشفی، ۱۳۸۰: ۳۲۶)

به آهن خایی و گرم‌روی با آتش رضیع اللبان و از تیزگامی
و خوش‌خرامی با باد شریک‌العنان. (یزدی، مواهب، ادبیات:
گ ۲۱ پ)

حافظ ابرو، مورّخ شهیر، نیز در زبدة التواریخ، در بخش
مربوط به آل مظفر، به نقل بخش‌های فراوانی از کتاب
مواهب الهی، گاه بدون تغییر در واژه‌ها و جملات، دست
زده و عبدالرزاق سمرقندی نیز در اثر خود، مطلع سعدین،
با واسطه یا بی‌واسطه از مواهب الهی اقتباس کرده‌است.

سعید نفیسی در سال ۱۳۲۶ نیمه اول این کتاب را بر
اساس دو نسخه متأخر، یک نسخه کامل و دیگری در چند
برگ، تصحیح و منتشر کرد. علی‌رغم زحمات فراوان او،
اشکالات فراوانی در این چاپ وارد شده‌است. این
اشکالات چند دسته است: نخست افتادگی‌های فراوان، که
از یک کلمه تا یک جمله و گاه یک بند کامل را در بر
می‌گیرد؛ دوم جملات و اشعار عربی متن که در بسیاری
موارد به‌صورت فاسد ضبط شده و بی‌معنی است؛ سوم
ضبط اشتباه بسیاری از لغات که خود به چهار دسته تقسیم
می‌شود، نخست لغاتی که در نسخه‌ها غلط ضبط شده و
به همان صورت غلط به متن چاپی راه یافته، دوم لغاتی
که نفیسی در خواندن آنها دچار بدخوانی شده، سوم لغاتی
که در نسخه‌ها صحیح بوده و نفیسی به گمان غلط بودن
آنها را تغییر داده و ضبط صحیح را به پانوشت برده، و
چهارم لغاتی که احتمالاً در حروف‌چینی اشتباه وارد
شده‌است. برای نمونه، در صفحات ۱۲۰ تا ۱۷۳ از این
چاپ، بدون به شمار آوردن اشتباهات بیت‌ها و عبارات
عربی و نیز بدون به شمار آوردن افتادگی‌ها، دست‌کم ۵۱
لغت به‌صورت غلط ضبط شده‌است.

حدود ۸۰۰ بیت و مصرع فارسی و حدود ۴۵۰ بیت و
مصرع عربی در ضمن این تاریخ درج است که برخی از
این ابیات عربی سروده مؤلف است و شاید برخی از ابیات
فارسی متن نیز از همو باشد. معین‌الدین یزدی از میان

کتاب مواهب الهی (تألیف بین ۷۵۷ تا ۷۶۷ ق) نوشته
معین‌الدین یزدی، از معدود تواریخ نوشته‌شده در دوره
آل مظفر (۷۱۸-۷۹۵ ق) و از امّهات متون نثر فارسی در این
قرن است. نویسنده این کتاب تاریخ‌نویسی را بهانه‌ای
برای هنرنمایی قرار داده‌است و به‌پیروی از فنی‌نویسانی
نظیر نسوی زیدری^۱ و ناصرالدین منشی^۲، به آفرینش یکی
از نثرهای فنی و دشوار فارسی دست زده‌است که از
روزگاری نزدیک به روزگار تألیف مورد توجه نویسندگان
قرار گرفته و وجود نسخه‌های متعدد از این کتاب خود
یکی از شواهد اهمیت این کتاب نزد پیشینیان است.

در سال ۸۲۳ ق، محمود کتبی که کتاب مواهب الهی را
سخت پیچیده یافته‌بود، آن را ساده و خلاصه کرد و ادامه
تاریخ این سلسله را از سال ۷۶۷ تا ۷۹۵ ق به رشته تحریر
درآورد (محمود کتبی، ۱۳۶۴: ۲۷-۲۸). از کتاب‌هایی که در
سده بعد تحت تأثیر سبک نویسندگی معین‌الدین یزدی
تألیف شده‌است، می‌توان به روضة الشهداء واعظ کاشفی
اشاره کرد که مؤلف این کتاب علاوه بر برخی تقلیدها از
سبک مواهب الهی، گاه عین عبارات و جملات این کتاب

۱. معین‌الدین یزدی درباره وی گفته‌است: «کجاست آنک پیش ازین نفثه
المصدور انشا می‌کرد تا درین ایام همایون نزهة المسرور به‌جای آن نویسد»
(یزدی، مواهب، ادبیات: گ ۱۴۶ ر).

۲. معین‌الدین یزدی خود از ناصرالدین منشی و کتاب وی، تاریخ کرمان، یاد
کرده و او را «مولانا سبحان الزمان» خوانده‌است (همان: گ ۳۱ پ).

به درستی ضبط کرده است:

پشیمانیست بار آرد، اگر بر گل ننوشتی می
چرا عاقل کند کاری که بار آرد پشیمانی؟

(شرف الدین رامی، ۱۳۸۱: ۱۶۰)

درباره نویسنده مواهب الهی، معین الدین معلّم یزدی (د. ۷۸۹ق)، تا کنون بسیار نوشته اند (نک. نفیسی، ۱۳۲۶: ۱۳-۶؛ یزدی، ۱۳۶۵: ۲۶-۲۷؛ صفا، ۱۳۶۹: ۱۲۹۷-۱۲۹۹؛ ستوده، ۱۳۴۶: ۱-۴؛ احمد بن حسین کاتب، ۱۳۴۵: ۱۲۰؛ مستوفی بافقی، ۱۳۸۵: ۳۲۹-۳۳۰). در منابع نزدیک به روزگار وی، نظیر تاریخ آل مظفر محمود کتبی و تاریخ جدید یزد احمد بن حسین کاتب، نام کوچک او درج نشده و بهتر است ما نیز به آنچه پیشینیان از القاب برای وی آورده اند، یعنی «معین الدین بن جلال الدین معلّم یزدی»، اکتفا کنیم. آنچه در یادداشت حاضر می توان به نکات زندگی نامه ای او افزود این است که چون در کتاب مواهب الهی در «ذکر توبه و انابت حضرت خلافت پناه»، که در سال ۷۴۰ق اتفاق افتاده، گفته است: «من بنده هرچند در سن صبی و عنفوان طفولیت بودم...» (یزدی، مواهب، ادبیات: گ ۴۳پ) سال تولد او نباید از حدود ۷۳۰ق پیشتر باشد. اما در جایی دیگر اولین دیدار خود با امیر مبارزالدین محمد را در ۷۴۴ق گفته است و به نظر می رسد در این سال دست کم در ابتدای سنین جوانی بوده باشد. به هر روی سال ولادت او را می توان بین ۷۲۵ تا ۷۳۰ق تخمین زد و اینکه مایل هروی ولادت وی را در اوایل دهه نخست سده هشتم تخمین زده است سند معتبری ندارد (مایل هروی، ۱۳۶۵: ۲۶).

نسخه ۲۴۲ج دانشکده ادبیات دانشگاه تهران

این نسخه در ابتدا ترنجی بسیار زیبا دارد و متن درون ترنج چنین است:

مما یحتوی علی بعض مآثر مولانا السلطان الاعظم المطاع
البحر الخضم الواجب الاتباع صاحب قران الملك و الدّین
مبین مناهج الحقّ المُستبیین مشید مآثر الشّرع المبین ظلّ
الله تعالی فی الارضین جلال الحقّ و الدّین شاه
شجاع خلد الله تعالی مُلکهُ و سلطانهُ من تعلیقات الفقیر
الی الله الغنی معین الیزدی انار الله علیه توبه نصوحا و
افاض علیه من خزاین رحمته فتوحا.

شاعران هم عصر خود بیشتر از عماد فقیه کرمانی ابیاتی آورده است. نیز از معاصران خود دو بار از رکن الدین صائن هروی ذکری به میان آورده و قصائد وی در مدح امیر مبارزالدین و شاه شجاع را ستوده و او را «سحبان الزمان» خوانده است (یزدی، مواهب، ادبیات: گ ۸۷پ). اما برخلاف آنچه پیش از این گمان برده اند، هیچ یادی از خواجه حافظ شیرازی نکرده و از ابیات وی در این کتاب چیزی نقل نکرده است، و در نسخ قدیم این کتاب اثری از ابیات حافظ نیست، مگر در نسخه های متأخر کاتبان افزوده باشند و همین نکته بر ضرورت تصحیح دقیق و مبتنی بر نسخ اصیل متون قدیم، نظیر مواهب الهی، صحه می گذارد. ابیات فارسی مواهب الهی از شاعرانی نظیر حکیم فردوسی، شیخ سعدی، کمال الدین اسماعیل، جمال الدین عبدالرزاق اصفهانی، انوری ابیوردی، رشید وطواط، ظهیر فاریابی، سنایی غزنوی، ازرقی هروی، امیر معزی، ابوالفرج رونی، مجیرالدین بیلقانی، قمری آملی، سید حسن غزنوی، همام تبریزی، رفیع الدین لبنانی، عثمان مختاری، قطران تبریزی، فخرالدین اسعد گرگانی، و برخی از شعرای ناشناخته است. مؤلف بیش از هر شاعری از اشعار نظامی گنجوی در مواهب الهی بهره برده، و ارادت فراوان خود را به اشعار وی نشان داده است، به گونه ای که درباره وی می گوید:

با چنین صاحب دولتی جز خضوع و انقیاد مفید نیاید و
با چنین پیروزی ختی جز ضراعت و ابتهاج نافع نیفتد و
مضمون گفته نظامی که الحق نظام فراید حکمت و عقد
جواهر حنکت است به ادا رسانید کی... (یزدی، مواهب،
ادبیات: گ ۹۰ر)

نکته ای که در اینجا می توان به آن اشاره کرد ضبط مصرعی مشهور به صورت صحیح «چرا عاقل کند کاری که بار آرد پشیمانی» است (همان: گ ۷۳پ) که در نزد بسیاری به صورت «... که باز آرد پشیمانی» مشهور و رایج است و با اندکی تأمل می توان دریافت معنای صحیحی ندارد. به درستی دانسته نیست از چه زمان این مصرع به صورت مصحّف خوانده و رایج شده است. خزانه دارلو در تصحیح انیس العشاق، از آثار قرن هشتم، این مصرع را

پدر، پسر، پناه، پنهان و مانند آن با پ و با سه نقطه نوشته شده، کلمات بدید، بدیدار و نابدید به همین صورت (با ب) کتابت شده که بیانگر تلفظ این کلمات در آن دوران و در آن سرزمین است. مسعود راستی‌پور در مقدمه دیوان ازرقی هروی، بحثی مفصل درباره تلفظ قدیم لغات «پدید/ پدیدار، پدرام، پدرود، پگاه، پنهان» دارد و در این بحث چندین دستنویس قدیم را بررسی کرده است (راستی‌پور، ۱۳۹۸: بیست‌وپنج - سی‌ویک). او در انتهای بحث درباره «پدید» و «پدیدار» می‌گوید:

از دورترین دوران‌هایی که از آن مدارک مکتوب در اختیار داریم، در غالب مناطق قلمرو زبان فارسی دری، واژه‌های «پدید» و «پدیدار» به صورت «بدید» و «بدیدار» رواج داشته و صورت‌های اخیر دست‌کم تا سده دهم باقی بوده است. برخی دستنویس‌ها، که محدوده تاریخی و جغرافیایی کتابت هیچ‌کدام از آنها به دقت دانسته نیست، موجب می‌شود نتوانیم صورت‌های اخیر را تنها صورت‌های رایج بدانیم و نشان می‌دهند که به احتمال قریب به یقین، صورت‌های «پدید/ پدیدار» و «بدید/ بدیدار» به موازات یکدیگر در مناطق مختلف رواج داشته است. درباره طوس، بلخ و غزنه (و احتمالاً بهاباد، از توابع یزد) می‌توان حکم به رواج «بدید» و «بدیدار» کرد و همین صورت به همسایگان غربی ایران یعنی شبه‌جزیره و آناتولی، نیز منتقل شده بوده است (از بلخ به قونیه و از مناطق نامعلومی به مکه و سیواس) اما درباره مناطق دیگر فعلاً نمی‌توان نظر چندان موثقی داد. (همان: سی-سی‌ویک)

۴. تونگر، جندار

بیتی از شرفنامه در نسخه خطی مواهب‌الهی به این صورت ضبط شده است:

در گنج بگشادبر گنج‌خواه
تونگر شد از گنج گوهر سپاه

(یزدی، مواهب، ادبیات: گ ۱۰۵ پ)

همچنین در یک موضع در این نسخه خطی «جاندار» آمده است:

... به هر شعبی از شعب ظنون تمسکی می‌جست از جمله
با امیر سلطان‌شاه جاندار، که با او پیش ازین تاریخ به یک
سال حیلتی کرده بودند و سید جلال‌الدین او را استدعا

که نشان می‌دهد نسخه در زمان شاه شجاع و بین سال‌های ۷۶۷ تا ۷۸۶ ق، و دست‌کم سه سال پیش از مرگ نویسنده، کتابت شده است. ۲۲۸ برگ دارد و در هر صفحه ۲۱ سطر. خط آن نسخ بسیار خوانا است و بسیار صحیح و مضبوط، جز آنکه معدود صفحاتی از آن به خط دیگری است. تایی گرد در آخر کلمات را به همین صورت نوشته است، نظیر مداراة و مرقاة. قاعده دال و ذال را گاهی رعایت کرده است و گاهی نه. میانجی اضافه در کلمات مختوم به «ا» در اکثر موارد به صورت «ء» نوشته شده و در مواردی نادر «ی»، و در بسیاری موارد نیز نشانه‌ای نوشته نشده است. در اکثر موارد «که» را «کی» نوشته و «ی» آخر کلمات را با گذاشتن دو نقطه بر بالای آن مشخص کرده و در معدود مواردی نیز «س» را با گذاشتن سه نقطه در زیر آن از «ش» متمایز کرده است. عناوینی مانند «شعر» و... را به جوهرهای رنگین از قبیل لاجوردی نوشته است. اشعار اغلب در جدول آمده است. برخی از کلمات این نسخه مشکوک است.

در زیر به برخی کلمات قابل توجه در متن مواهب‌الهی اشاره می‌کنیم.

۱. آبگینه نوربخش

معین‌الدین یزدی آبگینه نوربخش را به معنی عینک یا ذره‌بین به کار برده است. در جایی در وصف بلندی کوهی می‌گوید:

... و دیده خورشید چون از ادراک اوج آن بازمی‌ماند سرمه
شب در چشم می‌کشید یا آبگینه نوربخش از سپهر
استعاره می‌کرد. (یزدی، مواهب، ادبیات: گ ۱۴۱ پ)

۲. بشاده

بشاده را به جای گشاده به کار برده است که در سایر متون فارسی شاهی برای آن یافته نمی‌شود:

تیغ نافذ احکام را به صیقل دادگستری می‌زدود و لباس
اوامر شریف را به طراز عدالت به خلق می‌پوشید. ابواب
انصاف بر روی رعایا بشاده و مداخل اعتساف بر جمهور
برایا بسته. (همان: گ ۳۵ پ)

۳. بدید، بدیدار، نابدید

با وجود اینکه در نسخه خطی مواهب‌الهی کلماتی نظیر

در مواضع متعدد چب آمده است (از جمله نک. همان: گ ۷۳، ۱۰۳، ۱۴۲). نمونه را:

شهریار جوانبخت چندانچه نوکران را طلب کرد جز اندکی حاضر نبودند و هرچند از چب و راست دوانید بغیر از معدودی چند به وی اتصال نیافتند. (همان: گ ۱۲۱)

منابع

- احمد بن حسین کاتب (۱۳۴۵). تاریخ جدید یزد. به کوشش ایرج افشار. تهران: ابن سینا.
- ازرقی هروی (۱۳۹۸). دیوان. تصحیح محمدتقی خلوصی و مسعود راستی‌پور. تهران: کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی.
- حافظ ابرو (۱۳۸۰). زبدة التواریخ. به کوشش کمال حاج‌سیّدجوادی. تهران: سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.
- راستی‌پور، ۱۳۹۸ ← ازرقی، ۱۳۹۸ (مقدمه)
- ستوده، حسینقلی (۱۳۴۶). تاریخ آل مظفر. تهران: دانشگاه تهران.
- شرف‌الدین رامی (۱۳۸۱). انیس العشاق. تصحیح محمد خزانه‌دارلو. تهران: روزنه.
- صفا، ذبیح‌الله (۱۳۶۹). تاریخ ادبیات در ایران. تهران: انتشارات فردوس.
- مایل هروی، ۱۳۶۵ ← یزدی، ۱۳۶۵ (مقدمه)
- محمود کتبی (۱۳۶۴). تاریخ آل مظفر. تصحیح عبدالحسین نوائی. تهران: امیرکبیر.
- مستوفی بافقی، محمد مفید (۱۳۸۵). جامع مفیدی. به کوشش ایرج افشار. تهران: اساطیر.
- معین‌الدین یزدی (۱۳۲۶). مواهب الهی. تصحیح سعید نفیسی. تهران: کتابخانه اقبال.
- معین‌الدین یزدی (۱۳۶۵). ترجمه رشف النصائح الایمانیه و کشف الفضائح الیونانیه از شهاب‌الدین سهروردی. تصحیح نجیب مایل هروی. تهران: چاپ و نشر بنیاد.
- نفیسی، ۱۳۲۶ ← یزدی، ۱۳۲۶ (مقدمه)
- واعظ کاشفی (۱۳۸۰). روضة الشهداء. به کوشش ابوالحسن شعرانی. تهران: انتشارات اسلامی.

نموده... (یزدی، مواهب، ادبیات: گ ۱۳۲ پ)

اما در سایر موارد «جندار» آمده است (از جمله نک. همان: گ ۸۴، ۸۹، ۱۰۳ پ).

۵. خشک‌ساله

مظهر خیرات و مبرات بود چون فیض احسان منقطع گردانید خشک‌ساله فاقه روی نمود. (همان: گ ۱۹۹)

۶. بسندیده

بسندیده در معنی بسنده به کار رفته است:

هرکه را تا منقرض عالم به یگانگی پادشاه جهانگشای شبهه خواهد بود دفع او را همین جزوی قضیه دلیل کافی است و آن را که تا دامن آخر زمان به اوحدیت آن حضرت نمونه باید همین مختصر صورت بسندیده است. (همان: گ ۱۶۷)

۷. ره زدن

ره زدن را به صورت ایهام به کار برده است و یکی از معانی آن نواختن راه موسیقی است:

میزان عدالت چنان راست ایستاد که آهن را به کژی سر فرو نمی‌آمد و راه انصاف چنان واضح و روشن گشت که مطرب از ره زدن می‌هراسید. (همان: گ ۲۹ پ)

۸. پدیشان

نوش رجا با نیش خوف می‌آمیخت تا شربت شقاوت پدیشان چشانید و حلاوت ترهیب را با مرارت ترغیب ترکیب می‌کرد تا زهر ادبار به مذاق ایشان رسانید. (همان: گ ۷۶ پ)

۹. برادرخواهری

حاصل مصدر مرکب ساخته است:

چهره برادرخواهری را به ناخن بدمهری بخراشید و لباس خویشی را به دست بیگانگی قبا کرد. (همان: گ ۳۰ ر)

۱۰. جهاننورد

اگرچه «جهاننورد» در این نسخه ۱۵ بار به کار رفته، در سه مورد با ادغام دو نون در یکدیگر «جهاننورد» نوشته است (همان: گ ۴۶ پ، ۱۰۳، ۱۲۱ ر).

۱۱. چب

هیچگاه در نسخه مواهب الهی چب به کار نرفته، و صریحاً

Table of Contents

Editorial

Cultural diplomacy and the written heritage	3-5
---	-----

Articles

Nizām-i Ta'rifā / Ali Ashraf SADEGHI.....	6-7
An introduction of three old sources of the <i>Rubā'īyyāt</i> of Khayyām / Seyyed Ali MIRAFZALI	8-13
<i>Sipīd-Muhra</i> and <i>Shankha</i> / Ali SAFARI AQ-QALEH	14-17
A few points and some words considering <i>Mawāhib-i Ilāhī</i> of Mu'tin ul-Dīn-i Yazdī / Ahmad BEHNAMI	18-21
Some remarks on several of Manūchihri-yi Dāmghānī's patrons / Raziye ABADIYAN.....	22-27
Editing a couplet of Ṭayyān-i Marghzi / Mohsen AHMADVANDI.....	28-30
Dust in my Mouth (I should not speak in such a manner): on the origin of an idiom / Wilhelm BACHER; Translated by Sepas RIVANDI	31-33

Reviews and Critiques

A look into <i>Persian Literary Influence on English Literature</i> / Majdoddin KEYVANI	34-49
A review of <i>Dīvān of Azraqī-ye Heravī</i> / Majdoddin KEYVANI	50-54
Some remarks on <i>A Fragment of an Old Exegesis in Persian</i> / Masoud QASEMI	55-64
Some remarks on <i>An Interpretation of the Holy Qur'ān</i> / Masoud QASEMI	65-71
Shaykh Mahmūd-i Pīr-Budāqī's narration of the <i>Rubā'īyyāt</i> of Khayyām / Seyyed Ali MIRAFZALI	72-75
<i>Pronunciation in Classical Persian Poetry</i> : an exemplar for what should and should not be done in research / Ali SHAPOURAN	76-104
An apocryphal story about Quran manuscripts in Afghanistan: a review of <i>The Story of Invisible Qurans of Afghanistan</i> , and "A Beginning of Cataloguing Manuscripts in Afghanistan" / Masoume NAZARI	105-108
A look into the edition of <i>Khulāṣat al-'Ash'ār va Zubdat al-'Afkār (Yazd, Kerman and its suburbs)</i> / Mortaza MOUSAVI	109-125
An introduction and a review of <i>Nāṣir Khusraw</i> / Hassan HEYDARZADEH SARDORUD	126-136
A review of the Persian translation of <i>Shakuntala</i> / Seyyed AhmadReza QAEMMAQAMI	137-141
A bird's-eye view of <i>Le Quran des Historians</i> / Zeynab Sadat ABTAHI	142-146
A critical look into "A Newly-Found Inscription at the tomb of Darius-the-great in Naqsh-e Rostam (DNf)" / Soheil DELSHAD	147-159

Essays on Research

What does an etymologist do? (6-10) / Seyyed AhmadReza QAEMMAQAMI.....	160-166
--	---------

Iran in Ottoman Texts and Sources (20)

Works of Na'imā Muṣṭafā Efendī / Nasrollah SALEHI	167-170
---	---------

Gozarash-e Miras

**Quarterly Journal of Textual Criticism,
Codicology and Iranology**

**Third Series, vol. 4, no. 1 - 2, Spring - Summer 2019
[Pub. Winter 2021]**

Properietor:

The WRITTEN HERITAGE RESEARCH INSTITUTE

Managing Director & Editor-in-Chief:

Akbar Irani

Assistant Editor:

Masoud Rastipour

Managing Editor:

Younes Taslimi-Pak

Cover:

Mahmood Khani

Print:

Miras

**No. 1182, Enghelab Ave.,
Between Daneshgah St. & Abureyhan St.,
Tehran, Iran**

Postal Code: 1315693519

Tel: 66490612, **Fax:** 66406258

Website: www.mirasmaktoob.ir

E-mail: gozarash@mirasmaktoob.ir